ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
27 серпня 2024 р., протокол № 08
Голова Вченої ради
_____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку

Схвалено на засіданні кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку
26 серпня 2024 р., протокол № 08

Завідувач кафедри
_____ Сергій ЛЕГЕНЧУК
Гарант освітньо-професійної програми
_____ Ірина ЖИГЛЕЙ

Розробник: д.е.н., проф., проф. кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку ЧИЖЕВСЬКА Людмила

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни **«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (МСФЗ)»** для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 08.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів
4</td><td>Галузь знань
07 «Управління та адміністрування»</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="4">Спеціальність
071 «Облік і оподаткування»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 2</td><td>4</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>8-й</td><td>8-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4, самостійної роботи – 3,5</td><td rowspan="11">Освітній ступінь «бакалавр»</td><td>24 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>36 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td><td>0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>102 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 43 % аудиторних занять, 57 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання − 8% аудиторних занять, 92 % самостійної та індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів практичних навичок щодо складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, а також аналізу представленої інформації з наданням рекомендацій щодо подальшого управління підприємством.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

– оволодіти навиками трансформації фінансової звітності, складеної за національними стандартами, до звітності, складеної за МСФЗ;

– вивчення методичних підходів та практичних прийомів щодо складання фінансової звітності за міжнародними стандартами;

– формування вмінь інтерпретувати й використовувати інформацію звітності для прийняття управлінських рішень;

– розкрити сутність методологічних засад і методів обліку активів, зобов'язань, власного капіталу, передбачених Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

– формування у студентів вмінь використання передового досвіду з організації обліку за міжнародними стандартами у вітчизняній обліковій практиці з урахуванням чинного українського законодавства.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»:

СК14. Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку для обґрунтованого використання сучасного інструментарію управління підприємством.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»:

РН18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні **Soft skills**:

1. Ефективне спілкування: здатність чітко й лаконічно передавати складну фінансову інформацію різним зацікавленим сторонам; вміти активно слухати, представляти ідеї та адаптувати стилі спілкування до різних аудиторій.

2. Аналітичне мислення: здатність аналізувати фінансові дані, виявляти закономірності та отримувати значущі висновки.

3. Критичне мислення: об'єктивно оцінювати інформацію та робити обґрунтовані судження.

4. Адаптивність: бути адаптованими та приймати зміни.

5. Співпраця та командна робота: здатність працювати у команді.

6. Управління часом: вміння визначати пріоритети завдань, ефективно планувати та належним чином розподіляти час.

7. Лідерство та управління: здатність працювати на впливових та відповідальних посади.

Програма навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, шляхом включення актуальних тематик сталого розвитку у теми занять та індивідуальні завдання. Курс є необхідним пре реквізитом для оволодіння навиком складання звітності за МСФЗ зі сталого розвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Значення міжнародних стандартів у забезпеченні уніфікації фінансової звітності; зміст та порядок складання фінансової звітності

ТЕМА 1. Значення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, їх розробка та впровадження (СК14, РН18)

Значення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності у забезпеченні уніфікації фінансової звітності. Історія створення Ради з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та організація її діяльності.

Склад і загальна характеристика Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Процес розробки Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності і порядок їх застосування.

ТЕМА 2. Фінансова звітність, її зміст та порядок складання (СК14, РН18)

Призначення, склад фінансової звітності за міжнародними стандартами та її нормативне забезпечення. Зміст, структура і форми Звіту про фінансовий стан на кінець періоду. Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, його зміст і формати. Звіт про зміни у власному капіталі, його зміст і порядок складання. Зміст, структура та методика складання Звіту про рух грошових коштів. Склад та подання приміток до фінансових звітів. Проміжна фінансова звітність. Звітність за сегментами. Консолідована фінансова звітність, її призначення, склад та порядок подання. Принципи та процедури консолідації фінансових звітів.

Змістовий модуль 2. Облік активів, зобов'язань, власного капіталу та фінансових результатів

ТЕМА 3. Облік довгострокових активів (СК14, РН18)

Визнання і оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Переоцінка основних засобів. Зменшення корисності основних засобів. Облік руху основних засобів. Облік інвестиційної нерухомості.

Визнання і первісна оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Зменшення корисності та облік вибуття нематеріальних активів.

ТЕМА 4. Облік запасів (СК14, РН18)

Визнання та первісна оцінка запасів. Облік руху запасів. Методи визначення собівартості запасів. Розкриття інформації про запаси у фінансових звітах.

ТЕМА 5. Облік власного капіталу та зобов'язань (СК14, РН18)

Облік інструментів власного капіталу. Види зобов'язань і порядок їх оцінки. Облік виплат працівникам. Облік торговельної кредиторської заборгованості. Облік фінансових зобов'язань. Облік забезпечення та умовних зобов'язань.

ТЕМА 6. Облік доходів, витрат і фінансових результатів (СК14, РН18)

Визначення і вимірювання доходу. Визнання і облік доходу від продажу продукції (товарів). Визнання і облік доходу від надання послуг. Визнання і облік доходу від використання активів підприємства іншими сторонами.

Порядок обліку та розкриття інформації про витрати.

Визначення та класифікація різниць між обліковим і податковим прибутком. Визнання та оцінка податків на прибуток.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. ***Значення міжнародних стандартів у забезпеченні уніфікації фінансової звітності; зміст та порядок складання фінансової звітності***								
Тема 1. Значення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, їх розробка та впровадження	18	4	4	10	22	2	2	18
Тема 2. Фінансова звітність, її зміст та порядок складання	25	7	8	10	22	2	2	18
Модульний контроль 1	1	1	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	44	12	12	20	44	4	4	36
Змістовий модуль 2. ***Облік активів, зобов'язань, власного капіталу та фінансових результатів***								
Тема 3. Облік довгострокових активів	18	2	6	10	19	1	1	17
Тема 4. Облік запасів	20	4	6	10	20	1	2	17
Тема 5. Облік власного капіталу та зобов'язань	18	2	6	10	18	1	1	16
Тема 6. Облік доходів, витрат і фінансових результатів	19	3	6	10	19	1	2	16
Модульний контроль 2	1	1	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	76	12	24	40	76	4	6	66
РАЗОМ	**120**	**24**	**36**	**60**	**120**	**8**	**10**	**102**

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. ***Значення міжнародних стандартів у забезпеченні уніфікації фінансової звітності; зміст та порядок складання фінансової звітності***			
1	Значення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, їх розробка та впровадження	4	2
2	Фінансова звітність, її зміст та порядок складання	8	2
Змістовий модуль 2. ***Облік активів, зобов'язань, власного капіталу та фінансових результатів***			
3	Облік довгострокових активів	6	1
4	Облік запасів	6	2
5	Облік власного капіталу та зобов'язань	6	1
6	Облік доходів, витрат і фінансових результатів	6	2
	РАЗОМ	**36**	**10**

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Значення міжнародних стандартів у забезпеченні уніфікації фінансової звітності; зміст та порядок складання фінансової звітності			
1	Значення Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, їх розробка та впровадження Положення концептуальної основи та Міжнародних стандартів фінансової звітності	10	18
2	Фінансова звітність, її зміст та порядок складання Фінансова звітність (структура за НП(С)БО, МСФЗ).	10	18
Змістовий модуль 2. Облік активів, зобов'язань, власного капіталу та фінансових результатів			
3	Облік довгострокових активів Матеріальні та інші нефінансові активи підприємства	10	17
4	Облік запасів Додаткові вимоги до оцінок та розкриття у фінансовій звітності	10	17
5	Облік власного капіталу та зобов'язань Особливості визнання, оцінки та розкриття інформації про зобов'язання підприємства	10	16
6	Облік доходів, витрат і фінансових результатів Вимоги щодо визнання, оцінки та розкриття інформації про доходи і витрати підприємства	10	16
	РАЗОМ	60	102

7. Індивідуальні самостійні завдання

Студент за власним бажанням обирає один із напрямків виконання індивідуального завдання:

1. Виконання практичних (наскрізних) задач.
2. Аналіз способів представлення та оцінки статей балансу та звіту про фінансові результати згідно з МСФЗ: презентувати звіти підприємств України, складені за МСФЗ.
3. Написання наукових статей та тез доповідей на конференцію.

8. Методи навчання

Результат навчання	Методи навчання
РН18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві	– Вербальні методи (лекція, пояснення, бесіда) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів, робота з нормативними документами)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів Тестування Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Перевірка виконання завдань модульного контролю Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;

– поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	**100**
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	**100**

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять (ваговий коефіцієнт 0,65)	39	39
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань (ваговий коефіцієнт 0,35)	21	21
Разом за виконання завдань поточного контролю	**60**	**60**

Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали)

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів
Перемога та участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних конкурсах за фахом	5 (3)
Участь у грантах, науково-дослідних проектах	2
Підготовка наукових статей	5
Підготовка тез доповідей наукових конференцій	4
Участь у засіданнях наукового гуртка	2
Участь у вебінарах професійних організацій та стейкхолдерів	2
	20

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях, участь у дискусії	10	9
Виконання тестових завдань	10	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	20
Виконання домашніх завдань	9	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	39	39

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$Р_{НЗ} = \sum(Р_i \times ВК_i) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $Р_{НЗ}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$Р_i$ – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання і-го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

$ВК_i$ – ваговий коефіцієнт за виконання і-го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	20	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	**40**	**40**

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше (при цьому бали за виконання та захист індивідуального самостійного завдання складають не менше 11 балів, модульного контролю 1 – не менше 12 балів, модульного контролю 2 – не менше 12 балів), він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль додаються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше (незалежно від результатів модульного контролю).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

з/п	*Термін державною мовою*	*Відповідник англійською мовою*
1	Бізнес	business
2	Вартість використання	value in use
3	Витрати на операцію	transaction costs
4	Витрати на продаж	costs to sell)
5	Власники	owners)
6	Гудвіл	goodwill)
7	Дата переходу на МСФЗ	date of transition to ifrss
8	Дивіденди	dividends
9	Договірне зобов’язання	contract liability
10	Договірний актив	contract asset
11	Дохід	income
12	Дохід від звичайної діяльності	revenue
13	Клієнт	customer
14	Нематеріальний актив	intangble asset
15	Одиниця обліку	unit of account
16	Оренда	lease
17	Орендодавець	lessor
18	Перша фінансова звітність за МСФЗ	first ifrs financial statements
19	Покупець	acquirer
20	Поточний актив	current asset)
21	Припинена діяльність	discontinued operation
22	Справедлива вартість	fair value
23	Строк економічної експлуатації	economic life
24	Строк оренди	lease term
25	Фінансова оренда	finance lease

12. Рекомендована література

Основна література

1. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.

2. МСФЗ: Короткий курс для практиків / С.Я. Зубілевич, О.І. Мазіна, С.А. Рогозний, О.В. Карпачова, О.О. Дядюн. Харків: ТОВ «ФАКТОР-ДРУК», 2020. – 364 с.

3. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. / О. В. Фоміна, С. М. Семенова, О. М. Ромашко та ін. /за заг. ред. О. В. Фоміної. – Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – 244 с.

Допоміжна література

4. Чижевська Л.В., Осіпчук Д.С. Нормативне регулювання обліку державної допомоги: міжнародний (МСФЗ) та національний підходи // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. № 2(46) (2020) С.61-69

5. Kubascikova, Zuzana & Tumpach, Milos & Juhaszova, Zuzana & Zeytinoglu, Emin & Chyzhevska, Lyudmyla. (2021). Contextual Non-financial Analysis of Annual Reports of Slovak, Turkish and Ukrainian Companies. SHS Web of Conferences. 92. 02033. 10.1051/shsconf/20219202033. https://www.researchgate.net/publication/348461138_Contextual_Non-financial_Analysis_of_Annual_Reports_of_Slovak_Turkish_and_Ukrainian_Companies

6. Чижевська, Л. В., & Шендриченко, О. М. (2023). Формування облікової політики видобувного підприємства відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, (3(53), 41–47. https://doi.org/10.26642/pbo-2022-3(53)-41-47

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Освітній портал Житомирської політехніки URL http://learn.ztu.edu.ua/
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - http://www.minfin.gov.ua.
3. Офіційний сайт Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності - http://www.ifrs.org.
4. Агентство з МСФЗ. https://amsfo.com.ua/about/